

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky fond regionálneho rozvoja
OP Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020

MINISTERSTVO
DOPRAVY A VÝSTAVBY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

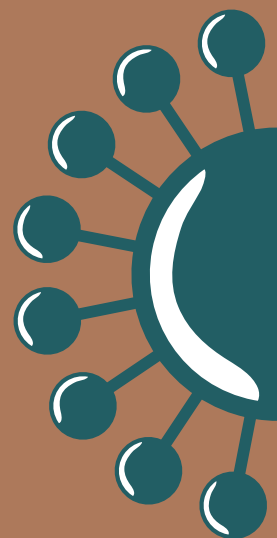

MINISTERSTVO
HOSPODÁRSTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

SÚHRN OPATRENÍ PRE PODNIKATEĽOV

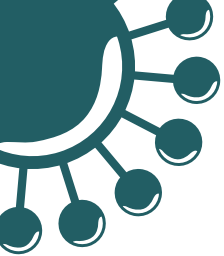
PRIJATÝCH NA ZMIERNENIE NEGATÍVNYCH DOPADOV KRÍZOVEJ SITUÁCIE VYVOLANEJ

COVID-19

04/2020

SLOVAK BUSINESS AGENCY

Cieľom tohto dokumentu je zhromaždiť kompletne informácie o prijatých opatreniach určených pre podnikateľov, ktorým vznikli nemalé ťažkosti v čase krízovej situácie vyvolanej COVID-19. Prijaté opatrenia majú za cieľ podporiť podnikateľov a zmierniť vyvolané negatívne dopady na podnikateľské prostredie.

1 OPATRENIA V OBLASTI DANÍ

(daň z príjmov, daňové priznania, preddavky na daň, daňová strata, DPH, daň z motorových vozidiel, lehoty v oblasti účtovníctva)

- zánik daňového nedoplatku v súvislosti s neskorým podaním DP či neskorej úhrady dane, možnosť predĺženia až o 6 mesiacov
- odklad platenia preddavkov na daň z príjmov pri poklese tržieb o viac ako 40 % (v prípade marca 20 %)
- možnosť odpočtu celej daňovej straty z minulých období
- predĺženie lehoty na podanie daňového priznania a zaplatenie dane z motorových vozidiel
- predĺženie lehôt v oblasti účtovníctva

2 OPATRENIA V OBLASTI PODPORY ZAMESTNANOSTI

(nemocenské, OČR, ošetrovné, preplatenie časti mzdy zamestnanca, príspevky pre firmy a SZČO pripoklese tržieb, odklad odvodov, odklad príspevkov na DDS, projekt udržania prac. miesta, administratíva)

- nemocenskú dávku namiesto zamestnávateľa poskytuje Soc. poisťovňa už od 1. dňa, vo výške 55 % DVZ
- zamestnanci v karanténe a rodičia na OČR dostanú 55 % z hrubej mzdy
- ošetrovné od prvého dňa potreby až do dňa skončenia potreby
- príspevok pre zamestnávateľov, ktorých prevádzky boli alebo sú povinne zatvorené na úhradu náhrady mzdy zamestnanca vo výške 80 % jeho priemerného zárobku, najviac vo výške 1 100,- eur
- príspevky pre SZČO a zamestnancov vo firmách, ktoré zaznamenali pokles tržieb v závislosti od poklesu tržby v rozmedzí od 180,- eur do 540,- eur
- odklad platby odvodov za zamestnávateľa a SZČO pri poklese tržieb o viac ako 40 %
- predĺženie splatnosti preddavkov na zdravotné poistenie zamestnávateľa a SZČO za mesiac marec 2020 pri poklese tržieb o viac ako 40 %

- odklad platenia príspevkov na doplnkové dôchodkové sporenie, ktoré povinne platí zamestnávateľ za zamestnanca vykonávajúceho tzv. rizikovú prácu
- možnosť uchádzať sa o projekt na udržanie pracovných miest, aj pre SZČO
- odklad termínov plnenia niektorých povinností voči štátu
- zmeny v Zákonníku práce spočívajúce v zmene v organizácii práce; v organizovaní pracovného času; určení čerpania dovolenky; náhrady mzdy pri prekážke v práci na strane zamestnávateľa; ochrany zamestnancov, ktorí mali prekážku v práci na svojej strane

3 OPATRENIA V OBLASTI BOZP

- zúženie povinností zamestnávateľa na úseku BOZP
- obmedzenie vykonávania lekárskeho preventívneho prehliadok vo vzťahu k práci
- obmedzenie posudzovania zdravotného stavu fyzických osôb na účely uznania/neuznania choroby z povolania
- rozšírenie liberačných dôvodov o dôvody uplatňovania opatrení na zamedzenie pandémie
- upustenie od dodržiavania, niektorých povinností zo zákona o BOZP

4 MIMORIADNE OPATRENIA V SÚDNYCH KONANIACH

- obmedzenie plynutia lehôt
- neverejné pojednávania
- predĺženie lehoty na podanie návrhu dlžníka na vyhlásenie konkurzu
- rozhodovanie per rollam
- zákaz výkonu záložného práva
- zákaz výkonu dražby

5 OPATRENIA V PÔSOBNOSTI MV SR

(živnosť, doklady, pobyt cudzincov z 3. krajín)

- úprava minimálnej lehoty na pozastavení živnosti zo 6 mesiacov na 1 mesiac
- predĺženie platnosti niektorých dokladov vydávaných v pôsobnosti MV SR (občianske preukazy, vodičské preukazy, preukazy či licencie na úseku bezpečnostných služieb, osvedčení o odbornej spôsobilosti)
- dočasné vyradenie vozidla z evidencie a odklad plnenia niektorých povinností na úseku evidencie vozidiel
- zachovanie platnosti prechodného pobytu, trvalého pobytu alebo tolerovaného pobytu príslušníkov tretích krajín (význam v prípade zamestnávania uvedených osôb)

6 OPATRENIA NEPRIAMEJ FINANČNEJ POMOCI

(odklad splátok úverov, bankové záruky opatrenia EXIMBANKY, SZRB, SIH)

- odklad splátok úverov poskytnutých fyzickým osobám – podnikateľom a malým a stredným podnikom max. na 3 resp. 9 mesiacov
- bankové záruky za úvery do 500 miliónov eur mesačne
- EXIMBANKA - odkladu splátok kvôli zníženiu príjmov či tržieb, nový produkt - úver s minimálnou úrokovou sadzbou
- SZRB - odklad alebo dočasné zníženie splátok úveru. nový produkt - zvýhodnený úver pre nových klientov
- SIH - "SIH antikورونا záruka"

7 PRIPRAVOVANÉ OPATRENIA

- pomoc zo strany Európskej Komisie (priame granty, daňové zvýhodnenia, štátne záruky, bankové pôžičky, dotované úrokové sadzby)
- zníženie nájomného zatvorených prevádzok
- možnosť odkladu čerpania služieb cestovného ruchu cez poukážky

1 OPATRENIA V OBLASTI DANÍ

(daň z príjmov, daňové priznania, preddavky na daň, daňová strata, DPH, daň z motorových vozidiel, lehoty v oblasti účtovníctva)

Vládou SR došlo dňa 18.03.2020 k schváleniu **Nariadenia č. 48/2020 Z. z. o zániku daňového nedoplatku zodpovedajúceho nezaplatenej sankcii prislúchajúcej k zaplatenej dani z príjmov.** Predmetné nariadenie nadobudlo účinnosť dňa 19.03.2020. Vďaka tomuto nariadeniu tak **všetky právnické a fyzické osoby môžu podať daňové priznanie a daň zaplatiť bez akéhokoľvek oznámenia až do 30.06.2020 bez toho, aby im hrozila sankcia.** Nepriamo sa tým umožňuje posun termínu podania daňového priznania bez potreby ho oznamovať a bez následku v podobe sankcie, pričom lehota sa automaticky predĺži až do 30.06.2020.

V zmysle nariadenia:

- 01** Dňa 1. januára 2021 **zaniká daňový nedoplatok**, ktorým je nezaplatená sankcia prislúchajúca k dani z príjmov, za oneskorené podanie daňového priznania k dani z príjmov za nezaplatenie dane z príjmov v zákonom ustanovenej lehote za podmienok podľa odseku 2.
- 02** **Daňový nedoplatok podľa odseku 1 zaniká daňovému subjektu za zdaňovacie obdobie, ktorého posledný deň lehoty na podanie daňového priznania k dani z príjmov uplynie 31. marca 2020, 30. apríla 2020 alebo 31. mája 2020, ak takéto daňové priznanie k dani z príjmov podal najneskôr 30. júna 2020 a ak daň z príjmov najneskôr 30. júna 2020 zaplatil.**
- 03** Dňa 1. januára 2021 zaniká daňový nedoplatok na dani z príjmov, ktorým je nezaplatená sankcia prislúchajúca k dani z príjmov za oneskorené podanie oznámenia o zrazení a odvedení dane z príjmov a za neodvedenie dane z príjmov v zákonom ustanovenej lehote za podmienok podľa odseku 4.
- 04** Daňový nedoplatok podľa odseku 3 zaniká daňovému subjektu, ktorým je poskytovateľ zdravotnej starostlivosti, ktorý mal povinnosť predložiť oznámenie o zrazení a odvedení dane z príjmov v lehote do 31. marca 2020 za zdaňovacie obdobie roku 2019, ak toto oznámenie o zrazení a odvedení dane z príjmov podal najneskôr 30. júna 2020 a ak daň z príjmov v tejto lehote odvedol.

Finančná správa prijala nasledovné opatrenia:

- **Možnosť komunikácie s finančnou správou elektronicky, všetkými subjektmi** bez potreby fyzického kontaktu. **Daňový subjekt, ktorý nie je povinný komunikovať voči finančnej správe elektronickými prostriedkami** (t. j. cez portál finančnej správy alebo cez ÚPVS) a zároveň nejde o také podanie, ktoré má predpísanú štruktúrovanú formu (napr. daňové priznanie), **môže počas pandémie, podať podanie aj iným elektronickým spôsobom, akým je napr. e-mail. Takéto podanie nie je potrebné doručiť do piatich dní aj v listinnej podobe.** Finančná správa ho bude považovať za doručené aj bez tohto doplnenia. Najjednoduchším spôsobom takéhoto podania je, že **daňový subjekt svoje podanie vytlačí a podpíše a následne naskenuje alebo odfotí, a ako prílohu ho pošle finančnej správe prostredníctvom e-mailovej komunikácie.** (§ 3 Zákona č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19)
- **Zmeškanie lehoty daňovým subjektom.** Ak daňový subjekt zmešká v čase pandémie lehotu, dôjde **k odpusteniu lehoty za podmienky**, ak daňový subjekt zmeškaný úkon vykoná najneskôr do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie. Odpustenie zmeškania sa však **nevzťahuje na úkony, ktorými sú podávanie daňových priznaní a platenie jednotlivých daní.** (§ 4 zákona č. 67/2020 Z.z.)
- **Prerušenie výkonu daňovej kontroly a daňového konania.** Ak počas obdobia pandémie prebieha daňová kontrola, **lehota na jej vykonanie sa zo zákona počas obdobia pandémie prerušuje.** To znamená, že sa lehota na vykonanie daňovej kontroly prerušuje aj spätne, nakoľko obdobie pandémie začalo dňom vyhlásenia mimoriadnej situácie vládou Slovenskej republiky v súvislosti s ohrozením verejného zdravia z dôvodu ochorenia COVID 19, t. j. dňa 12. marca 2020 a trvá až do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom dôjde k odvolaniu mimoriadnej situácie. **O tento čas sa zákonná lehota na vykonanie daňovej kontroly ex offo predlžuje.** (§ 6 zákona č. 67/2020 Z. z.)
- **Počas obdobia pandémie sa daňové konanie, ktoré začalo pred obdobím pandémie, prerušuje.** Zároveň je potrebné uviesť, že počas obdobia pandémie sa prerušuje plynutie lehoty na zánik práva vyrubiť daň, plynutie lehoty, v ktorej sa premlčuje právo na vymáhanie daňového nedoplatku a plynutie lehoty na zánik práva vymáhať daňový nedoplatok. (§ 8 zákona č. 67/2020 Z. z.)

Daň z príjmov

- Dochádza k **posunutiu lehoty na podanie daňového priznania k dani z príjmov až do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie**. V rovnakej lehote musí daňovník, dedič alebo osoba podľa § 35 Zákonníka práce, daň z príjmov aj zaplatiť. Predmetnou úpravou sa ustanovuje výlučne **špeciálna lehota na podanie daňového priznania a splatnosť dane**, pričom **všetky ďalšie povinnosti** určené pre podanie daňového priznania a zaplataenie dane, spôsob podania daňového priznania, osoby povinné podávať daňové priznanie a pod., **zostávajú platné**, tak ako sú upravené v § 49 zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.
- Znenie zákona umožňuje daňovníkovi, ktorého **posledný deň lehoty na podanie daňového priznania** k dani z príjmov podľa zákona č. 595/2003 Z. z. **uplynie počas obdobia pandémie predĺžiť oznámením lehotu na podanie daňového priznania**. Táto lehota sa bude počítať od pôvodne určenej lehoty podľa § 49 ods. 2 zákona č. 595/2003 Z. z., t.j. môže si predĺžiť lehotu **najviac o tri kalendárne mesiace**, (alebo najviac daňovníka v konkurze alebo v likvidácii, ak súčasťou jeho príjmov sú zdaniteľné príjmy plynúce zo zdrojov v zahraničí). Uvedená možnosť sa nevzťahuje na daňovníka v konkurze alebo v likvidácii. Ďalšie podmienky upravuje § 21 a § 22 predmetného zákona č. 67/2020 Z. z.
- Možnosť podania oznámenia o predĺžení lehoty na podanie daňového priznania do 31.03.2020 (**platitelia DPH, právnické osoby zapísané v OR SR, fyzické osoby podnikatelia elektronicky**; nepodnikatelia poštou, elektronicky alebo osobne) a lehotu na podanie daňového priznania a lehotu na zaplataenie dane si subjekty predĺžia o tri, resp. o šesť mesiacov v prípade príjmov aj zo zahraničia.
- **V prípade, nepodania oznámenia o predĺžení lehoty, je možnosť využiť automatické odpustenie sankcií, ak daňové priznanie bolo podané a daň zaplataená do 30.06.2020. Tento „odklad“ nie je potrebné daňovému úradu nijako oznamovať.**
- V prípade nemožnosti zaplataenia dane v dôsledku zhoršenia finančnej situácie, je **potrebné podať oznámenie o predĺžení lehoty na podanie daňového priznania do 31.03.2020** (platitelia DPH, právnické osoby zapísané v OR SR, fyzické osoby podnikatelia elektronicky; nepodnikatelia poštou, elektronicky alebo osobne) a tým pádom dôjde k posunutiu lehoty na podanie daňového priznania a zaplataenie dane o tri, resp. šesť mesiacov.
- **V prípade, nepodania oznámení o predĺžení lehoty a podania daňového priznania do 30.6.2020 a zaplataenia dane v tejto lehote, nebude subjekt musieť zaplataiť sankciu. Týka sa to aj tých subjektov, ktorí medzičasom už daňové priznanie k dani z príjmu podali a daň zatiaľ nezaplataili.**

Daň z pridanej hodnoty

- Zákon momentálne neumožňuje predĺžiť lehotu na podanie daňového priznania k DPH, preto ak podanie nie je urobené včas, Finančná správa SR odporúča požiadať o odpustenie zmeškanej lehoty. Finančná správa bude prihliadať na odôvodnené žiadosti o odpustenie zmeškanej lehoty na podanie daňového priznania.
- Finančná správa v spolupráci s Ministerstvom financií SR pripravuje zmenu legislatívy tak, aby sa žiadne sankcie za zmeškanie lehoty na podanie daňového priznania a na uhradenie dane v tejto situácii neukladali.

Daň z motorových vozidiel

- **Lehota na podanie daňového priznania a zaplataenie dane z motorových vozidiel** podľa osobitného predpisu (zákona č. 361/2014 Z. z.), ktorá neuplynula pred začatím obdobia pandémie alebo začala plynúť počas obdobia pandémie, sa **považuje za dodržanú**, ak sa podá daňové priznanie a zaplatí daň podľa osobitného predpisu (zákona č. 361/2014 Z. z.) **do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie.** (§ 18 zákona č. 67/2020 Z. z.)

Platba preddavkov

- V prípade zhoršenia finančnej situácie subjektu a následnej nemožnosti zaplatiť preddavky, môže subjekt požiadať o platenie preddavkov inak. V prípadoch odôvodnených dopadom koronavírusu, správca dane na žiadosť daňovníka určí platenie preddavkov na daň inak. Správca dane na základe žiadosti vydá rozhodnutie, v ktorom povolí platenie preddavkov inak. K žiadosti počas tejto mimoriadnej situácie nie je potrebné nič dokladať.

Sankcie

- Finančná správa vyjde daňovníkom maximálne v ústrety. Jej cieľom je vďaka legislatívnym zmenám zabezpečiť, aby sa neuplatnili sankcie i v prípade zmeškania stanovených lehôt na podanie daňových priznaní, súhrnných a kontrolných výkazov a neuplatnenie sankcií v prípade nezaplataenia dane v stanovených lehotách.
- Finančná správa už dnes usmerňuje svoje úrady tak, aby daňovníkom, ktorí sú akokoľvek postihnutí krízou spôsobenou šírením koronavírusu, vychádzali čo najviac v ústrety – napríklad predlžovaním lehôt pri zasielaní dokumentov a pod., vyjadrovanie súhlasu k žiadostiam o odpustenie zmeškania lehoty a pod.

Zdroj informácií: <https://www.financnasprava.sk/sk/infoservis/koronavirus-opatrenia>

Opatrenia v oblasti účtovníctva

- Účtovné jednotky sú v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve povinné viesť účtovníctvo, zostaviť účtovné závierky, výročné správy a nechať si overiť účtovné závierky audítorom. Následne sú povinné príslušné účtovné dokumenty uložiť do registra účtovných závierok. Z dôvodu personálnych a technických obmedzení po vyhlásení mimoriadnej situácie, nie je možné, aby účtovné jednotky v období pandémie, splnili všetky povinnosti a lehoty, ktoré pre ne vyplývajú v oblasti účtovníctva. Z uvedených dôvodov sa **predlžujú lehoty**, ktoré má účtovná jednotka splniť počas obdobia pandémie, ako aj povinnosť uloženia účtovných dokumentov do registra účtovných závierok **do konca tretieho kalendárneho mesiaca po skončení obdobia pandémie alebo do lehoty na podanie daňového priznania, podľa toho ktorá z lehôt uplynie skôr.** (§ 20 zákona č. 67/2020)

2 OPATRENIA V OBLASTI PODPORY ZAMESTNANOSTI

(nemocenské, OČR, ošetrovné, preplatenie časti mzdy zamestnanca, príspevky pre firmy a SZČO pripoklese tržieb, odklad odvodov, odklad príspevkov na DDS, projekt udržania prac. miesta, administratíva, BOZP)

Zákon č. 63/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

Dňa 25.03.2020 došlo v NR SR k schváleniu právnej úpravy, ktorej cieľom je zlepšiť finančnú situáciu poberateľov nemocenského a ošetrovného a **pomôcť čiastočne zmierniť negatívne finančné dopady na zamestnávateľov**. Zákon nadobudol účinnosť dňa 27.03.2020.

Podľa § 33 ods. 1 zákona o sociálnom poistení „Zamestnanec a povinne nemocensky poistená samostatne zárobkovo činná osoba majú nárok na nemocenské, ak boli pre chorobu alebo úraz uznaní za dočasne práceneschopných na výkon zárobkovej činnosti alebo, ak im bolo nariadené karanténne opatrenie alebo izolácia.“

Obsahom nového ustanovenia § 293er zákona o sociálnom poistení je:

- **Zamestnancovi**, ktorý bol uznaný za dočasne práceneschopného z dôvodu nariadenia karanténneho opatrenia alebo izolácie, **vzniká nárok na nemocenské od prvého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti**.
- **Výška nemocenského je 55 % denného vymeriavacieho základu** určeného podľa § 55 alebo pravdepodobného denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 57. (Doteraz počas prvých troch dní čerpania nemocenského resp. náhrady príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti bol nárok len vo výške 25 % denného vymeriavacieho základu.)
- **Nárok na ošetrovné vzniká od prvého dňa potreby** osobného a celodenného ošetrovania alebo osobnej a celodennej starostlivosti a **zaniká dňom skončenia potreby** (Doteraz pri dieťati trvalo najviac 10 kalendárnych dní).

Podľa § 293es zákona o sociálnom poistení

- (1) „Zamestnanec, povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená **samostatne zárobkovo činná osoba**, dobrovoľne nemocensky poistená osoba, dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba a dobrovoľne poistená osoba v nezamestnanosti **nie sú povinní platiť poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti od prvého dňa osobného a celodenného ošetrovania alebo osobnej a celodennej starostlivosti do skončenia tohto ošetrovania alebo tejto starostlivosti podľa 293er ods. 3 a 10.**
- (2) Zamestnancovi, povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej **samostatne zárobkovo činnej osobe sa neprerušuje povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti od prvého dňa osobného a celodenného ošetrovania alebo osobnej a celodennej starostlivosti do skončenia tohto ošetrovania alebo tejto starostlivosti podľa § 293er ods. 3 a 10.**

V zmysle vyššie citovanej legislatívy nárok zamestnanca na nemocenské bude **vyplácané Sociálnou poisťovňou už od 1. dňa** dočasnej pracovnej neschopnosti (DPN). Podľa doteraz platného právneho stavu nárok na nemocenské vznikol zamestnancovi až od 11. dňa DPN, pričom **za prvých 10 dní patril zamestnancovi nárok na náhradu príjmu pri DPN, ktorá je hradená zamestnávateľom**. V týchto prípadoch došlo k prijatiu opatrení, ktoré **prispejú k odbremeneniu zamestnávateľov od platenia náhrady príjmu pri DPN**.

Zákonom č. 63/2020 Z. z. došlo aj k zmene ustanovenia § 141 ods. 1 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov

*„Zamestnávateľ ospravedlní neprítomnosť zamestnanca v práci počas jeho dočasnej pracovnej neschopnosti pre chorobu alebo úraz, materskej dovolenky a rodičovskej dovolenky (§ 166), karantény, osobného a celodenného ošetrovania chorého člena rodiny podľa osobitného predpisu, osobnej a celodennej starostlivosti o fyzickú osobu podľa osobitného predpisu a počas obdobia, kedy sa osoba, ktorá sa inak stará o dieťa mladšie ako desať rokov veku, podrobila vyšetreniu alebo ošetrovaniu v zdravotníckom zariadení, ktoré nebolo možné zabezpečiť mimo pracovného času zamestnanca. **Za tento čas nepatrí zamestnancovi náhrada mzdy, ak osobitný predpis neustanovuje inak.**“*

Zákonom č. 63/2020 Z. z. prispel k zmene zákona č.5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti v znení neskorších predpisov

Podľa nového znenia ustanovenia § 54 zákona o službách zamestnanosti „za aktívne opatrenia na trhu práce sa považujú aj projekty na podporu udržania pracovných miest vrátane pracovných miest, na ktorých sa vykonáva alebo prevádzkuje samostatná zárobková činnosť, a na podporu udržania zamestnancov v zamestnaní v súvislosti s vyhlásením mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu a odstránením ich následkov, ktoré schvaľuje ministerstvo alebo ústredie po schválení podmienok vládou Slovenskej republiky a realizuje ústredie alebo úrad.“

Prostredníctvom tohto nástroja bude možné realizovať **projekty na kompenzáciu zamestnávateľov, resp. SZČO, ktorí udržia pracovné miesta aj napriek povinnosti prerušenia alebo obmedzenia svojej prevádzkovej činnosti** na základe uznesenia Ústredného krízového štábu, resp. tak museli urobiť v dôsledku ochrany zdravia svojich zamestnancov, poklesu zákaziek alebo výpadku subdodávateľov.

Zdroj: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2020/63/20200327>

Dňa 02.04.2020 NR SR schválila zákon č. 66/2020, ktorým sa dopĺňa zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňajú niektoré zákony. Tento zákon nadobudol účinnosť dňa 04.04.2020.

Predovšetkým ide o prijatie opatrení, ktoré vedú k udržaniu pracovných miest. Nakoľko Zákonník práce v doterajšej podobe nebol dostatočne pružný, bolo potrebné ho sflexibilniť tak, **aby zamestnávatelia dokázali reagovať na vzniknutú situáciu prostredníctvom:**

- zmien organizácií práce
- v organizovaní pracovného času
- určení čerpania dovolenky
- náhrady mzdy pri prekážke v práci na strane zamestnávateľa
- ochrany zamestnancov, ktorí mali prekážku v práci na svojej strane

Podľa osobitného ustanovenia (§ 250b Zákonníka práce) v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu, ktorý **umožňuje zamestnávateľovi nariadiť výkon práce z domácnosti zamestnanca**, ak to dohodnutý druh práce **umožňuje**. **Na druhej strane zamestnanec má právo na vykonávanie práce zo svojej domácnosti**, ak to dohodnutý druh práce umožňuje a na strane zamestnávateľa nie sú vážne prevádzkové dôvody, ktoré neumožňujú výkon práce z domácnosti.

Zákon č. 66/2020 dopĺňa zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti v znení neskorších predpisov

V čase vyhlásenej mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu **pri realizácii projektov na podporu udržania zamestnanosti** (podľa § 54 ods. 1 písm. e) zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti v znení neskorších predpisov) **bola prijatá výnimka povinnosti zápisu do registra partnerov verejného sektora** podľa zákona č. 315/2016 Z. z. o registri partnerov verejného sektora z **dôvodu zrýchleného administrovania pomoci zamestnávateľom a samostatne zárobkovo činným osobám**, ktorých zasiahli dopady súčasnej pandemickej krízy.

Sociálna poisťovňa priznala ošetrovné pri osobnej a celodennej starostlivosti o dieťa vo veku do 10 rokov (10 rokov + 364 dní) počas celého obdobia, na ktoré príslušný orgán vyhlásil mimoriadnu situáciu/núdzový stav a svojim rozhodnutím uzavrel školské a predškolské zariadenia. V takýchto prípadoch sa poistencom nebude ani prerušovať povinné sociálne poistenie. **Sociálna poisťovňa preto automaticky predĺži trvanie a následnú výplatu aktuálne začatých 14 - dňových OČR-iek bez to, aby si rodič musel podávať novú žiadosť.** O dávku bude poistenec žiadať novou žiadosťou len vtedy, ak sa na OČR rodičia potrebujú vystriedať. Rodičia sa môžu striedať najskôr po uplynutí 10 dní, pričom každý nástup do zamestnania musia Sociálnej poisťovni ohlásiť najneskôr do konca kalendárneho mesiaca

Zdroj: <https://www.socpoist.sk/aktuality--vga/48411s68401c>

Návrh podmienok projektu podpory udržania zamestnanosti v čase vyhlásenej mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu a odstránením ich následkov v súvislosti s vyhlásením mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu a odstránením ich následkov na základe § 54 ods. 1 písm. e) zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 63/2020 Z. z. (ďalej len „zákon o službách zamestnanosti“).

Dňa 31.3.2020 vláda SR schválila uznesením č. 178/2020 návrh podmienok projektu podpory udržania zamestnanosti v dvoch podobách:

- Podpora zamestnávateľov, ktorí v čase vyhlásenia mimoriadnej situácie, núdzového alebo výnimočného stavu na základe Opatrenia Úradu verejného zdravotníctva SR (ÚVZ) uzatvorili alebo zakázali prevádzky
- Podpora zamestnávateľov a samostatne zárobkovo činných osôb, ktorým v čase vyhlásenia mimoriadnej situácie, núdzového alebo výnimočného stavu poklesli tržby

Podpora zamestnávateľov, ktorí v čase vyhlásenia mimoriadnej situácie, núdzového alebo výnimočného stavu na základe Opatrenia ÚVZ uzatvorili alebo zakázali prevádzky.

Oprávnený žiadateľ

zamestnávateľ (okrem subjektov verejnej správy), ktorý v čase vyhlásenej mimoriadnej situácie, núdzového alebo výnimočného stavu (ďalej len „MS“) udrží pracovné miesta aj v prípade povinnosti prerušenia alebo obmedzenia svojej prevádzkovej činnosti na základe Opatrenia ÚVZ.

Cieľová skupina

zamestnanec, ktorému zamestnávateľ nemôže pridelovať prácu z dôvodu prekážky na strane zamestnávateľa (§ 142 Zákonníka práce).

Výška príspevku

úhrada náhrady mzdy zamestnanca vo výške 80 % jeho priemerného zárobku, najviac vo výške 1 100,- eur.

Podpora zamestnávateľov a samostatne zárobkovo činných osôb, ktorým v čase vyhlásenia mimoriadnej situácie, núdzového alebo výnimočného stavu poklesli tržby

Oprávnený žiadateľ

- **zamestnávateľ** (okrem subjektov verejnej správy), na ktorého sa v čase vyhlásenej MS nevzťahuje povinnosť prerušenia alebo obmedzenia prevádzkovej činnosti na základe Opatrenia ÚVZ, ale ktorý napriek poklesu tržby udrží pracovné miesta,
- **SZČO**, ktorá v čase vyhlásenej MS prerušila alebo obmedzila vykonávanie alebo prevádzkovanie samostatnej zárobkovej činnosti na základe Opatrenia ÚVZ alebo SZČO, ktorej poklesli tržby,
- **SZČO, ktorá je zamestnávateľom**, a ktorá v čase vyhlásenej MS prerušila alebo obmedzila vykonávanie alebo prevádzkovanie samostatnej zárobkovej činnosti na základe Opatrenia ÚVZ alebo SZČO, ktorej poklesli tržby, ale ktorá napriek tomu udrží pracovné miesta,

Cieľová skupina

- **zamestnanec**, ktorému zamestnávateľ alebo SZČO, ktorá je zamestnávateľom, nemôže pridelovať prácu z dôvodu prekážky na strane zamestnávateľa (§ 142 Zákonníka práce)
- **SZČO**, okrem SZČO, ktorá má súbežne uzatvorený pracovný pomer

Výška príspevku

- príspevok na úhradu časti náhrady mzdy zamestnanca pre zamestnávateľa alebo SZČO, ktorá je zamestnávateľom, alebo paušálny príspevok na náhradu straty príjmu zo zárobkovej činnosti pre SZČO nadväzne na pokles tržieb v porovnaní s rovnakým obdobím v roku 2019 (alt. s priemerom za rok 2019); v prípade, že žiadateľ neprevádzkoval v uvedenom období činnosť, dokladuje porovnateľné obdobie za február 2020, a to nasledovne:

Pokles tržieb	Marec 2020	Apríl 2020 a ďalšie mesiace
≥ 20 %	90,- eur	180,- eur
≥ 40 %	150,- eur	300,- eur
≥ 60 %	210,- eur	420,- eur
≥ 80 %	270,-eur	540,- eur

Maximálna celková výška príspevku pre jedného oprávneného žiadateľa je 200 tis. eur mesačne. Pre obe formy podpory platia tieto **spoločné podmienky**:

Oprávnené obdobie

Odo dňa rozhodnutia ÚVZ o uzatvorení alebo obmedzení prevádzok (12. marca 2020) do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom bude rozhodnutie ÚVZ zrušené. Počas trvania imoriadnej situácie vyhlásenej vládou SR (predpoklad do konca mája 2020).

Definícia oprávnených subjektov

Za zamestnávateľa sa na účely poskytnutia príspevku považuje:

- právnická osoba, ktorá má sídlo alebo sídlo svojej organizačnej jednotky na území Slovenskej republiky, alebo fyzická osoba, ktorá má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt a ktorá zamestnáva fyzickú osobu v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu,
- organizačná zložka zahraničnej právnickej osoby alebo zahraničnej fyzickej osoby s pracovno právnou subjektivitou, ktorá je oprávnená podnikáť na území Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu,
- právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá vykonáva činnosti podľa zákona o službách zamestnanosti, najmä sprostredkovanie zamestnania za úhradu, dočasné zamestnávanie, podporované zamestnávanie, poskytovanie odborných poradenských služieb, vykonávanie vzdelávania a prípravy pre trh práce pre uchádzačov o zamestnanie, pre záujemcov o zamestnanie a pre zamestnancov na území Slovenskej republiky.

Za samostatne zárobkovo činnú osobu sa na účely poskytnutia príspevku považuje fyzická osoba, ktorá:

- prevádzkuje živnosť,
- vykonáva činnosť podľa osobitných predpisov (napr. daňoví poradcovia, notári, advokáti, audítori, divadelníci, športoví odborníci a pod.),
- vykonáva poľnohospodársku výrobu vrátane hospodárenia v lesoch a na vodných plochách.

Žiadateľom o príspevok môže byť len subjekt, ktorý vznikol a začal prevádzkovať svoju činnosť najneskôr k 1.2.2020.

Poskytovateľ príspevku

- Finančný príspevok bude poskytovať miestne príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, v ktorého územnom obvode zamestnávateľ alebo SZČO, ktorá je zamestnávateľom, udrží pracovné miesta alebo v ktorom SZČO prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť, alebo iný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny určený Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny.

Podmienkou pre poskytnutie príspevku pre zamestnávateľa alebo SZČO, ktorá je zamestnávateľom je:

- vyplatiť zamestnancovi náhradu mzdy vo výške 80 % jeho priemerného zárobku,
- záväzok, že dva mesiace po mesiaci, za ktorý žiada príspevok, neskončí pracovný pomer, resp. neurobí právny úkon, ktorým by skončil pracovný pomer so zamestnancom/cami výpoveďou alebo dohodou z dôvodov uvedených v § 63 ods. 1 písm. a) a b) Zákonníka práce,
- predložiť údaj o stave zamestnancov k 31.3.2020, že k 31.12.2019 nebol podnikom v ťažkostiach (vzťahuje sa aj na SZČO).

Skutočnosti, ktoré preukazuje zamestnávateľ, resp. SZČO čestným vyhlásením:

- vyplatenie náhrady mzdy vo výške 80 % priemerného zárobku zamestnanca,
- záväzok, že dva mesiace po mesiaci, za ktorý žiada príspevok, neskončí pracovný pomer, resp. neurobí právny úkon, ktorým by skončil pracovný pomer so zamestnancom/cami výpoveďou alebo dohodou z dôvodov uvedených v § 63 ods. 1 písm. a) a b) Zákonníka práce,
- splnenie podmienok podľa § 70 ods. 7 zákona o službách zamestnanosti[1] že nebol k 31.12.2019 podnikom v ťažkostiach,
- že nebol k 31.12.2019 podnikom v ťažkostiach,
- pokles tržieb v prípade, zamestnávateľov a SZČO, ktorým v čase vyhlásenia mimoriadnej situácie, núdzového alebo výnimočného stavu poklesli tržby.

Všetky skutočnosti, ktoré žiadateľ preukazuje čestným prehlásením, budú predmetom následných kontrol.

[1] a) má splnené daňové povinnosti podľa osobitného predpisu, b) má splnené povinnosti odvodu preddavku na poistné na verejné zdravotné poistenie, poistného na sociálne poistenie a povinných príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, c) neporušil zákaz nelegálneho zamestnávania v období dvoch rokov pred podaním žiadosti o príspevok, d) nemá voči úradu splatné finančné záväzky, e) nie je v konkurze, likvidácii, nútenej správe alebo nemá určený splátkový kalendár podľa osobitného predpisu, f) nemá evidované neuspokojené nároky svojich zamestnancov vyplývajúce z pracovného pomeru, g) nemá právoplatne uložený trest zákazu prijímať dotácie alebo subvencie alebo trest zákazu prijímať pomoc a podporu poskytovanú z fondov Európskej únie, ak ide o právnickú osobu;

Podrobnosti k výške príspevku

- Zamestnávateľovi, ktorý v zmysle kolektívnych zmlúv (do účinnosti novely Zákonníka práce týkajúcej sa osobitných ustanovení v čase MS) vyplatil zamestnancom náhradu mzdy vo výške 60 % ich priemerného zárobku, sa pri refundácii za príslušné obdobie zohľadní reálne vyplatená náhrada mzdy, max vo výške 880 Eur (poníženie stropu 1 100 eur o 20 %).
- Zamestnávateľovi, ktorý v zmysle Zákonníka práce (do účinnosti novely týkajúcej sa osobitných ustanovení v čase MS) vyplatil zamestnancom náhradu mzdy vo výške 100 % ich priemerného zárobku, sa pri refundácii za príslušné obdobie vyplatí príspevok na náhradu mzdy vo výške 80 % priemerného zárobku zamestnanca, maximálne vo výške 1 100 eur.
- Maximálna celková výška príspevku pre jedného žiadateľa je 800 tis. eur na obdobie realizácie projektu.

Zákon č. 68/2020 dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (“zákon o sociálnom poistení”)

Dňa 3.4.2020 NR SR schválila novelu zákona o sociálnom poistení, zákona o zdravotnom poistení a zákona o starobnom dôchodkovom sporení, ktorou dochádza k:

- odkladu platby odvodov za zamestnávateľa a SZČO pri poklese tržieb o viac ako 40 %

Predmet opatrenia

Odklad odvedenia poistného pre povinne nemocensky poistenú a povinne dôchodkovo poistenú SZČO a poistného, ktoré platí zamestnávateľ za marec 2020, prípadne za ďalšie obdobie, ktoré môže ustanoviť vláda SR svojim nariadením. *Poistného, ktoré platí zamestnanec, a odvádza ho zamestnávateľ, sa uvedené netýka.*

- predĺženiu splatnosti preddavkov na zdravotné poistenie zamestnávateľa a SZČO za mesiac marec 2020 pri poklese tržieb o viac ako 40 %

Predmet opatrenia

Predĺženie splatnosti preddavkov na poistné zamestnávateľa a SZČO za mesiac marec 2020 (preddavky splatné v mesiaci apríl 2020).

Oprávnený žiadateľ

Zamestnávateľ a povinne poistená SZČO, ktorí vykazujú pokles čistého obratu alebo príjmov z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti o 40 % a viac. Spôsob určenia poklesu čistého obratu a príjmov z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu ustanoví vláda SR nariadením. Ak zamestnávateľ a SZČO zaplatia toto poistné v novom termíne splatnosti, teda včas a v správnej výške, sankcie (penále) im nebudú plynúť.

Oprávnený žiadateľ

Dotknutý zamestnávateľ a SZČO.

- odkladu platenia príspevkov na doplnkové dôchodkové sporenie, ktoré povinne platí zamestnávateľ za zamestnanca vykonávajúceho tzv. rizikovú prácu

Predmet opatrenia

Odklad platenia príspevkov na DDS, ktoré povinne platí zamestnávateľ za zamestnanca vykonávajúceho tzv. rizikovú prácu.

Oprávnený žiadateľ

zamestnávateľ zamestnávajúci zamestnanca vykonávajúceho prácu zaradenú na základe rozhodnutia orgánu štátnej správy na úseku verejného zdravotníctva do tretej kategórie alebo štvrtej kategórie alebo za zamestnanca, ktorý je tanečníkom alebo hudobným umelcom hrajúcim na dychový nástroj.

Zdroj: <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/24696/1>

3 OPATRENIA V OBLASTI BOZP

Zákon č. 69/2020 Z. z. o mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v oblasti zdravotníctva a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

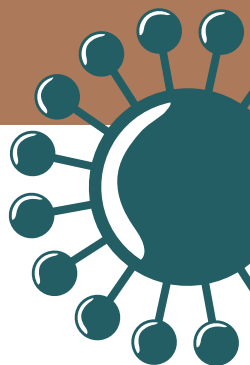
S odôvodnením, že v čase krízovej situácie majú celospoločenské preventívne opatrenia prioritu pred plnením niektorých povinností podnikateľov upravených **zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov** (ďalej len „zákon o ochrane zdravia“), prijíma Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len „MZ SR“) nasledujúce opatrenia za účelom podpory a poskytnutia pomoci podnikateľskému prostrediu:

- **zúženie povinností zamestnávateľov na úseku ochrany zdravia pri práci;**
- **obmedzenie vykonávania lekárskeho preventívnych prehliadok vo vzťahu k práci;**
- **obmedzenie posudzovania zdravotného stavu fyzických osôb na účely uznania/neuznania choroby z povolania alebo ohrozenia chorobou z povolania;** a
- **rozšírenie liberačných dôvodov** o dôvody uplatňovania opatrení na zamedzenie pandémie.

Zamestnávatelia nemusia plniť niektoré povinnosti súvisiace s ochranou zdravia pri práci

V rámci opatrení v prospech podnikateľov nebudú zamestnávatelia musieť plniť niektoré povinnosti súvisiace s ochranou zdravia pri práci svojich zamestnancov. Zjednodušene možno uviesť, že odbremenenie od povinností sa týka:

- **posudzovania zdravotného rizika pri práci** a vypracovania písomného posudku o riziku s kategorizáciou prác podľa zdravotného rizika;
- **viacerých oznamovacích a evidenčných povinností**, napr. poskytovania kópie posudku o riziku zástupcom zamestnancov, predkladania zoznamu zamestnancov lekárovi, ktorý vykonáva lekárske preventívne prehliadky vo vzťahu k práci, uchovávaní lekárskeho posudkov či oznamovania údajov týkajúcich sa zamestnancov zaradených do 2. kategórie príslušnému orgánu verejného zdravotníctva a rovnako v spolupráci s PZS predkladať tomuto orgánu návrhy na zaradenie prác od 3. alebo 4. kategórie, vrátane návrhov na zmenu;

- **vypracovania prevádzkového poriadku** z hľadiska ochrany a podpory zdravia zamestnancov pri práci;
- **poskytovania súčinnosti príslušnému orgánu verejného zdravotníctva** pri prešetrovaní pracovných podmienok;
- **umožnenia vstupu PZS na pracovisko** a poskytnutia času na plnenie odborných činností súvisiacich so zabezpečovaním ochrany a podpory zdravia pri práci, a ďalších; [2]

okrem povinnosti vykonať opatrenia na zníženie expozície zamestnancov a obyvateľov faktorom práce a pracovného prostredia. Zamestnávateľ je však povinný splniť si uvedené povinnosti bezprostredne po skončení krízovej situácie.

Okrem podnikateľov v postavení zamestnávateľov sa **oslobodenie od určitých povinností na úseku ochrany zdravia pri práci týka aj fyzických osôb-podnikateľov, ktorí nezamestnávajú iné fyzické osoby a vykonávajú prácu zaradenú do tretej alebo štvrtej kategórie.** Týka sa to povinnosti:

- posudzovania zdravotného rizika pri práci a vypracovania písomného posudku o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika;
- zabezpečenia posudzovania svojej zdravotnej spôsobilosti na prácu;
- predkladania návrhu na zaradenie svojej práce do 3. alebo 4. kategórie vrátane návrhov na zmenu;
- uchovávaní posudkov o zdravotnej spôsobilosti;[3]

okrem povinnosti vykonať opatrenia na zníženie svojej expozície a obyvateľov faktorom práce a pracovného prostredia.

V súvislosti s PZS zákon obmedzuje na čas trvania krízovej situácie jej činnosť v podobe dohľadu nad pracovnými podmienkami na pracoviskách zamestnávateľov či posudzovania zdravotnej spôsobilosti na prácu výkonom lekárskeho preventívneho prehliadok vo vzťahu k práci **len na poradenstvo zamerané na ochranu zdravia pri práci a predchádzanie vzniku chorôb z povolania a ochorení súvisiacich s prácou, prednostne so zameraním na mimoriadnu epidemiologickú situáciu, najmä telefonicky alebo elektronickou formou.**

Obmedzené vykonávanie lekárskeho preventívneho prehliadok vo vzťahu ku práci

V čase krízovej situácie sa **neposudzuje zdravotná spôsobilosť na prácu a nevykonávajú sa lekárske preventívne prehliadky vo vzťahu k práci u zamestnancov**, u fyzických osôb-podnikateľov, ktoré nezamestnávajú iné fyzické osoby, ani u fyzických osôb, ktoré sa uchádzajú o zamestnanie.

Posúdenie zdravotnej spôsobilosti fyzickej osoby, ktorá sa uchádza o zamestnanie **sa nahrádza čestným vyhlásením.**

Pozor, **čestné vyhlásenie sa musí nahradiť posúdením zdravotnej spôsobilosti na prácu alebo potvrdením o zdravotnej spôsobilosti** fyzickej osoby na vykonávanie epidemiologicky závažnej činnosti pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov **najneskôr do 90 dní od skončenia krízovej situácie.**

[2] Konkrétne ide o dočasné obmedzenie povinností podľa ust. § 30 ods. 1 písm. b) až o) a ods. 2, 3, 6, 9 zákona o ochrane zdravia.

[3] Konkrétne ide o dočasné obmedzenie povinností podľa ust. § 30 ods. 7 písm. a), c) až e) zákona o ochrane zdravia.

Nebude sa posudzovať zdravotný stav fyzických osôb na účely uznania alebo neuznania choroby z povolania alebo ohrozenia chorobou z povolania

V čase krízovej situácie sa rovnako neposudzuje zdravotný stav fyzických osôb na účel uznania/neuznania choroby z povolania či ohrozenia z chorobou z povolania. V tejto súvislosti príslušné orgány verejného zdravotníctva ani neprešetrujú pracovné podmienky a spôsob práce posudzovanej osoby pri podozrení na chorobu z povolania.

Rozširujú sa liberačné dôvody o dôvody uplatňovanie opatrení na zamedzenie šírenia koronavírusu

Ten, komu z právnych predpisov v oblasti zdravotníctva vyplývajú povinnosti, ktorých porušenie je inak správnym deliktom alebo priestupkom, sa **zodpovednosti za nesplnenie týchto povinností zbaví, ak preukáže, že v dôsledku opatrení prijatých v súvislosti s riešením aktuálnej situácie, nemohla tieto povinnosti splniť.**

Pozor, zbavením sa zodpovednosti za porušenie povinnosti nie je dotknutá povinnosť splniť si ju po odpadnutí dôvodov, na základe ktorých sa osoba zbavila tejto zodpovednosti.

Zdroj: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2020/69/20200406>

Zákon č. 66/2020 dopĺňa zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Zamestnávateľ nie je povinný zamestnanca oboznámiť s pravidlami BOZP (podľa § 7 ods. 3), ak k prijatiu do zamestnania, preloženiu na iné pracovisko, zaradeniu alebo prevedeniu na inú prácu, zavedeniu novej technológie, nového pracovného postupu alebo nového pracovného prostredku došlo **počas krízovej situácie** a ak túto povinnosť objektívne nie je možné splniť. Nesplnenie tejto povinnosti však nesmie bezprostredne a vážne ohroziť život a zdravie a zamestnávateľ je povinný zamestnanca oboznámiť s uvedenými informáciami ihneď ak to bude možné.

Cieľom prijatého opatrenia je odbremeniť zamestnávateľov a podnikateľov v čase krízovej situácie od plnenia povinností vyplývajúcich im z tohto zákona, ktoré objektívne, a to aj vzhľadom na prijaté opatrenia v krízovej situácii, nie je možné splniť alebo by to bolo obzvlášť náročné, či neprimerane zaťažujúce. Schválenou novelou došlo k zavedeniu pravidla o **spočívaní lehôt** v čase krízovej situácie. Vztahuje sa to na lehoty:

- na vykonanie opakovaného oboznamovania zamestnancov s pravidlami BOZP;
- na účasť na rekondičných pobytoch;
- na vykonanie lekárskeho preventívneho prehliadok vo vzťahu k práci, ktoré sú nevyhnutné pre zachovanie platnosti dokladov o odbornej spôsobilosti;
- na absolvovanie aktualizáčnych odborných príprav;
- na vykonanie úradných skúšok, odborných prehliadok a odborných skúšok a kontrol pracovných prostriedkov.

Zdroj: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2020/66/20200404>

4 MIMORIADNE OPATRENIA V SÚDNYCH KONANIACH

Zákon č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nakažlivej ľudskej choroby Covid-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Cieľom zákona bolo prijatie niektorých opatrení v oblasti justície, reagujúcich na vzniknutú situáciu, ktorá obmedzuje riadny chod súdov. Zákon č. 62/2020 Z. z. upravuje nasledovné oblasti:

01

Obmedzenie plynutia premlčacích a prekluzívnych lehôt v súkromnoprávných vzťahoch, resp. ich navrátenie v určených prípadoch. Zmeškanie lehoty môže mať vplyv na uplatnenie si práv na súde alebo naopak aj bránenie práv. Znenie zákona č. 62/2020 Z. z. umožňuje zastaviť plynutie premlčacích a prekluzívnych lehôt. Opatrenie sa vzťahuje na lehoty, ktoré mali uplynúť od 27.03.2020 do 30.04.2020. Lehoty, ktoré uplynuli po 12.03.2020 do účinnosti zákona, t.j. 27.03.2020, sa neskončia skôr ako za 30 dní po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

02

Obmedzenie plynutia procesných lehôt (neplynú zákonné lehoty ani lehoty určené súdom) na strane účastníkov konania a strán v konaní až do 30.04.2020. V trestnom konaní to platí len o lehote na podanie opravného prostriedku pre obvineného, jeho obhajcu, poškodeného a zúčastnenú osobu. **V prípade, že vec** (z dôvodu ohrozenia života, zdravia, bezpečnosti, slobody alebo značnej škody strany alebo účastníka konania) **neznesie odklad, môže súd súčasne určiť novú primeranú lehotu.**

03

Obmedzenie nutnosti vykonávať pojednávania na súdoch a účasti verejnosti na týchto pojednávaniach v čase mimoriadnej situácie a núdzového stavu. Cieľom je zabezpečiť ochranu zdravia všetkých účastníkov. Pojednávania môže súd vykonať len v nevyhnutnom rozsahu. **Ak súd vylúči verejnosť z dôvodu ochrany zdravia, vyhotoví zvukový záznam z celého pojednávania, ktorý komukoľvek a bezodkladne prístupný po skončení pojednávania.**

04

Predĺženie lehoty na podanie dlžníckeho návrhu na vyhlásenie konkurzu. Lehota, v ktorej je dlžník povinný podať na svoj majetok návrh na vyhlásenie konkurzu v prípade predĺženia, ktoré nastalo v čase od 12. marca 2020 do 30. apríla 2020, je 60 dní (predĺžené z pôvodných 30 dní).

05 **Umožnenie rozhodovania per rollam**, t. j. korešpondenčným hlasovaním, alebo umožniť účasť členov na zasadnutí takéhoto orgánu prostredníctvom elektronických prostriedkov, aj keď to nevyplýva z ich vnútorných predpisov alebo stanov, **v prípade kolektívnych orgánov právnických osôb súkromného práva.**

06 **Dočasný zákaz výkonu záložného práva. V čase do 30. apríla 2020 nemožno pristúpiť k výkonu záložného práva.** Úkony smerujúce k výkonu záložného práva v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 30. apríla 2020 sú neúčinné.

07 **Zákaz výkonu dražby v čase od 27.03.2020 do 30. apríla 2020. Takéto speňaženie majetku dlžníka sa bude považovať za neplatné.** Súdny exekútor je v čase do 30. apríla 2020 povinný upustiť od vykonania exekúcie predajom nehnuteľnosti.

08 Obmedzenie zákazu uzatvárania zmlúv v rámci verejného obstarávania so subjektmi nezapísanými v registri partnerov verejného sektora v čase mimoriadnej situácie alebo núdzového stavu, ak sú zároveň splnené podmienky pre priame rokovacie konanie z dôvodu mimoriadnej udalosti.

Zdroj: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2020/62/20200327>

5 OPATRENIA V PÔSOBNOSTI MV SR

(živnosť, doklady, pobyt cudzincov z 3 krajín)

Návrh zákona o niektorých opatreniach v pôsobnosti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky v súvislosti s ochorením COVID-19

Vládou SR bol 31.03.2020 schválený zákon, ktorého cieľom je aplikácia viacerých opatrení v prospech podnikateľov, vrátane opatrenia výslovne zameraného na pomoc tým najohrozenejším z radov MSP, živnostníkom. Zákon obsahuje novely hneď viacerých zákonov s vplyvom na podnikateľské prostredie, ktoré sú v pôsobnosti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len "MV SR").

Jedná sa o:

- **zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní** (živnostenský zákon),
- **zákon č. 472/2005 Z. z. o poskytovaní služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti** a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o súkromnej bezpečnosti“),
- **zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi** v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane pred požiarmi“),
- **zákon č. 544/2002 Z. z. o horskej záchranej službe** v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o horskej záchranej službe),
- **zákon č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke** a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o cestnej premávke“),
- **zákon č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov** a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o pobyte cudzincov“).

Podstata "záchranných" opatrení pre podnikateľov, ktoré sú obsahom uvedených právnych predpisov spočíva v:

- **Skrátení minimálnej lehoty na pozastavenie živnosti** (z minimálne 6 mesiacov na 1 mesiac);

Pozastavenie živnosti čo i len na mesiac

Ústretovým a racionálnym riešením v prípade prijatých opatrení je **úprava minimálneho času na pozastavenie živnosti v súvislosti s čím sa novelizuje živnostenský zákon**. Pozitívna zmena spočíva v tom, **podnikateľom sa počas trvania krízovej situácie skracuje minimálna lehota na pozastavenie živnosti zo 6 na 1 mesiac, nakoľko v období pozastavenia živnosti podnikateľ nie je zaťažovaný odvodovými povinnosťami (nemusí platiť sociálne odvody)**, pričom tieto nemusí ani po obnovení živnosti doplatiť, čo mnohým živnostníkom bez príjmu podstatným spôsobom uľahčí ďalšie fungovanie.

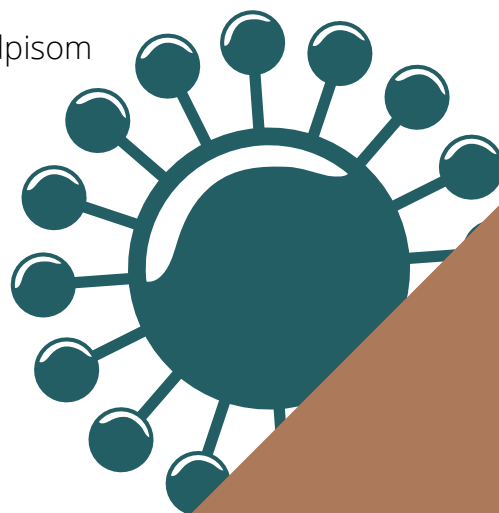
Pozor, zdravotné odvody si musí živnostník naďalej platiť, pokiaľ sa živnostník s pozastavenou živnosťou nenahlási na Úrad práce ako nezamestnaný. Vtedy bude platiť zdravotné odvody štát. Tí, ktorí si živnosť pozastavia, ale budú dobrovoľne nezamestnaní, si musia zdravotné odvody platiť sami.

Pre porovnanie, v prípade opatrenia spočívajúcom v pozastavení platenia zdravotného poistenia a sociálneho poistenia na 3 mesiace, musí živnostník po uplynutí tejto lehoty odvody doplatiť vo výške rovnomerne rozloženej na obdobie nasledujúcich 18 mesiacov.

Pozastavenie živnosti musí podnikateľ **oznámiť na jednotnom kontaktnom mieste** (ďalej len „JKM“) podľa trvalého bydliska, Sociálnej poisťovni (ak platí sociálne poistenie), zdravotnej poisťovni a daňovému úradu, pričom najvhodnejším spôsobom je pozastaviť živnosť elektronicky.

Postup pri oznámení pozastavenia živnosti elektronicky sa skladá z nasledujúcich krokov:

- prihlásenie sa a vyhľadávanie elektronickej služby
- otvorenie elektronického formulára
- vyplnenie oznámenia o pozastavení prevádzkovania živnosti
- odoslanie a podpísanie oznámenia elektronickým podpisom
- zaplatenie správneho poplatku (vo výške 2 eur)
- vybavenie podania a doručenia potvrdenia

- **Predĺžení platnosti niektorých dokladov** vydávaných v pôsobnosti MV SR (občianske preukazy, vodičské preukazy, preukazy či licencie na úseku bezpečnostných služieb, osvedčení o odbornej spôsobilosti);

V prípade:

- **zákona o ochrane pred požiarmi** opatrenie v záujme podnikateľov spočíva v tom, že u fyzických osôb-podnikateľov s odbornou spôsobilosťou na úseku ochrany pred požiarmi **nedôjde k strate odbornej spôsobilosti aj po skončení osvedčenia o odbornej spôsobilosti**, a to až do 4 mesiacov od odvolania krízovej situácie;
  - **zákona o horskej záchranej službe** sa novelou ustanovuje **neplynutie lehôt na vykonanie osobitnej odbornej prípravy** v prípade horskej vodcovskej a sprievodcovskej činnosti, ani lehoty v súvislosti s účasťou na školeniach pre výkon záchranej činnosti;
  - **zákona o poskytovaní služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti sa ustanovuje, že pri uplynutí platnosti preukazu, licencie alebo akreditácie počas krízovej situácie sa predĺžuje ich platnosť** až do uplynutia 2 mesiacov od odvolania krízovej situácie. Pozor, ide len o prípady, kedy platnosť zanikne uplynutím doby ich platnosti.
- **Umožnení dočasného vyradenia vozidla z evidencie a odklade plnenia niektorých povinností na úseku evidencie vozidiel;**
    - V oblasti cestnej dopravy sa prijímajú viaceré opatrenia novelizáciou **zákona o cestnej premávke. Jednak ide o možnosť požiadať aj o dočasné vyradenie vozidla z evidencie prostredníctvom elektronickej služby**, čo predstavuje nástroj na úsporu nákladov. Toto opatrenie umožní podnikateľom dočasne vyradiť z evidencie vozidlo, ktoré kvôli momentálnej situácii nemôžu používať, a to bez potreby osobnej návštevy dopravného inšpektorátu (doteraz bola návšteva nevyhnutná). Pozor, bude k tomu potrebný prístup na Slovensko.sk (čipový občiansky preukaz) a kvalifikovaný elektronický podpis.
    - **Súčasne sa umožňuje ponechať si osvedčenie o evidencii a následné opätovné zaradenie vozidla do evidencie po odvolaní krízovej situácie** (ale pred uplynutím lehoty dočasného vyradenia) **bude oslobodené od správneho poplatku vo výške 5 eur**. Znamená to, že v prípade takéhoto dočasného „krízového“ vyradenia nebude treba zaniest na políciu osvedčenie o evidencii I. a II. časť, ani tabuľky s EČV – len stačí auto opätovne elektronicky prihlásiť.

Úprava platnosti dokladov na úseku dopravy

Okrem uvedeného sa aj na tomto úseku upravuje platnosť dokladov, a to konkrétne o zdravotnej a psychickej spôsobilosti, ako aj vodičských preukazov, a to až do obdobia po odvolaní krízovej situácie (týka sa to vodičov nákladnej dopravy, hromadnej osobnej dopravy, vodičov-kuriérov) a **neplynutie lehôt súvisiacich so skúškou z odbornej spôsobilosti**. Napr. vodičské preukazy, ktoré by inak exspirovali v čase od 12.marca do 30.apríla, budú platiť naďalej a ešte jeden mesiac po odvolaní krízovej situácie. Najdlhšie sa posúva platnosť tých, ktoré majú exspirovať od 1.júla – budú platiť ešte 4 mesiace po skončení krízy. *To isté platí aj v prípade občianskych preukazov

Pozastavenie povinností vo vzťahu k evidencii vozidiel

Ďalším z opatrení je, aby počas krízovej situácie **neplatili pre vlastníkov/držiteľov vozidla povinnosti v oblasti evidovania vozidiel (prihlásiť vozidlo do evidencie, oznámiť zmenu vlastníckeho práva k vozidlu, oznámiť iné zmeny v evidencii vozidiel ako zmenu farby, zápis ťažného zariadenia a pod.)**. V nadväznosti na uvedené sa postupne predlžujú lehoty na splnenie týchto povinností na obdobie po odvolaní krízovej situácie. Ak napr. kúpate, resp. predáte počas pandémie auto, tak povinnosť nahlásiť údaje do evidencie vozidiel, vybaviť si nové EČV atď. sa odložia až na neskôr – po odvolaní krízovej situácie + 1 – 4 mesiace naviac. Ak budete mať povinnosť nahlásiť nové údaje do evidencie do konca mesiaca apríl, tak na to budete mať čas ešte mesiac po ukončení krízovej situácie. Najviac času (4 mesiace) po odvolaní krízovej situácie majú tí, ktorým povinnosť vo vzťahu k evidencii vozidiel vzniknú po 1. júli 2020.

- **Zachovaní platnosti prechodného pobytu, trvalého pobytu alebo tolerovaného pobytu príslušníkov tretích krajín**, ktorých platnosť končí počas krízovej situácie alebo do 1 mesiaca po jej skončení, a to na obdobie 2 mesiacov od skončenia krízovej situácie (význam v prípade zamestnávania uvedených osôb)

Nepriamo sa podnikateľov, ktorí zamestnávajú príslušníkov tretích krajín dotkne aj opatrenie, na základe ktorého **cudzincom, ktorí nemôžu z dôvodu krízovej situácie vycestovať a uplynie im pobyt na území Slovenskej republiky bol umožnený pobyt na území Slovenskej republiky do 2 mesiacov od skončenia krízovej situácie**, a tým boli chránení pred dôsledkami, ktoré by spôsobil ich neoprávnený pobyt.

Zdroj: <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/24676/1>

*Tento zákon nebol doposiaľ (08.04.2020) publikovaný v zbierke zákonov

6 OPATRENIA NEPRIAMEJ FINANČNEJ POMOCI

(EXIMBANKA SR, SZRB, SIH)

Zmena **zákona č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19** schválená vládou SR dňa 06.04.2020 priniesla **možnosť odkladu splácania úverov poskytnutých fyzickým osobám – podnikateľom a malým a stredným podnikom max. na 3 resp.**

9 mesiacov

Oprávnení žiadatelia: fyzické osoby - podnikatelia a podnikajúce právnické osoby, ktoré spĺňajú definíciu malého a stredného podniku uvedenú v prílohe I nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014, t. j.:

Kategória podniku	Počet zamestnancov (hlavné kritérium)	Ročný obrat (vedľajšie kritérium)	Ročná bilančná suma (vedľajšie kritérium)
Mikro podnik	1 až 9	≤ 2 000 000 €	≤ 2 000 000 €
Malý podnik	10 až 49	≤ 10 000 000 €	≤ 10 000 000 €
Stredný podnik	50 až 249	≤ 50 000 000 €	≤ 43 000 000 €

Podmienky na strane dlžníka:

- nie je v omeškaní so splácaním dotknutého úveru viac ako 30 kalendárnych dní pred podaním žiadosti,
- nesmie byť k 29. februáru 2020 v omeškaní so sumou najmenej 100 eur pri inom úvere,
- k 29. februáru 2020 nebol považovaný za zlyhaného podľa nariadenia EÚ č.575/2013, napr. že dlžník pravdepodobne nespladí svoje kreditné záväzky voči inštitúcii v plnej výške bez toho, aby inštitúcia urobila úkony, akými je napríklad realizácia zabezpečenia alebo ktorýkoľvek podstatný kreditný záväzok dlžníka voči inštitúcii, materskej spoločnosti alebo ktorejkoľvek z jej dcérskych spoločností je viac než 90 dní po termíne splatnosti.

Definícia veriteľa: veriteľom sa rozumie nielen banka a pobočka zahraničnej banky, ale aj iná osoba, ktorá ponúka a poskytuje úvery podľa Obchodného zákonníka v rámci predmetu svojho podnikania (napr. niektoré lízingové spoločnosti alebo iní veritelia poskytujúci úvery fyzickým osobám – podnikateľom a malým zamestnávateľom).

Základné pravidlá odkladu splácania úveru:

- odklad splácania sa týka úverových zmlúv uzavretých do konca obdobia pandémie,
- odklad sa vykoná na základe riadne vyplnenej žiadosti dlžníka (vid'. príloha zákona),
- o odklad toho istého úveru je možné požiadať len jedenkrát pri bankách a pobočkách zahraničných bánk počas trvania pandémie,
- ak žiadosť spĺňa zákonné podmienky, veriteľ povolí odklad splátok istiny a/alebo úroku úveru alebo odklad splatnosti úveru na dobu najviac 9 mesiacov, ak ide o veriteľa, ktorý je bankou a pobočkou zahraničnej banky. Pri iných veriteľoch ako bankách alebo pobočkách zahraničných bánk môže dlžník požiadať o odklad splácania najdlhšie na tri mesiace a taktiež o predĺženie odkladu splácania o ďalšie tri mesiace. Veriteľ je povinný dlžníka informovať o povolení alebo odmietnutí odkladu splácania úveru do 30 kalendárnych dní oddoručenia úplnej žiadosti o odklad splácania úveru. Zamietnutie žiadosti je veriteľ povinný odôvodniť. Ak si veriteľ povinnosť o informovaní/povolenia alebo odmietnutia odkladu splácania úveru nesplní do 30 kalendárnych dní odo dňa doručenia úplnej žiadosti, žiadosť sa automaticky považuje za akceptovanú, teda odklad splácania úveru je povolený podľa žiadosti dlžníka. Táto lehota neplynie po dobu odstraňovania nedostatkov žiadosti.

Dodatočné informácie:

Odklad splácania je bezodplatný a zakazuje sa navyšovať úver z dôvodu odkladu splácania úveru, ako aj podmieniť odklad dodatočným zabezpečením úveru.

Veriteľ je povinný zverejniť na svojom webovom sídle a v svojich obchodných miestach určitý okruh informácií. Ustanovené sú aj požiadavky na formu podávania žiadosti (písomne i online).

Odložené splátky nemajú vplyv na príznak zlyhania a nezhoršujú kreditnú kvalitu dlžníka.

Odklad splácania úveru sa nevzťahuje na úvery poskytnuté formou povoleného prečerpania alebo kreditnú kartu.

Zákon č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19

V zmysle dôvodovej správy k návrhu zákona cieľom prijatého zákona je ochrana, resp. pomoc fyzickým osobám - nepodnikateľom, **podnikateľom** a zamestnancom aj **zamestnávateľom**, pred následkami pandémie. Na opatrenia prijaté v tomto zákone sa vzťahuje časová pôsobnosť od 12.03.2020 až do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom vláda mimoriadnu situáciu odvolá.

Finančná pomoc na podporu udržania prevádzky v MSP. Cieľom tejto pomoci je zabezpečiť udržanie zamestnanosti a prevádzky v MSP. Finančná pomoc sa bude poskytovať vo forme: **záruky za úver poskytnutý bankou a/alebo úhrady úrokov z úveru poskytnutého bankou.** Poskytovateľom finančnej pomoci je Ministerstvo financií SR a sprostredkovateľmi pomoci Exportno-importná banka Slovenskej republiky a Slovenská záručná a rozvojová banka, a. s. Prijímateľmi finančnej pomoci sú MSP.

Záruka za úver poskytnutý bankou je záväzok ministerstva financií voči malému zamestnávateľovi, že uspokojí jeho záväzok zo zmluvy o úvere uzavretej medzi bankou a malým zamestnávateľom, ak ho malý zamestnávateľ neplní. Ustanovenie § 25 zároveň upravuje podmienky, za ktorých nemožno malému zamestnávateľovi poskytnúť záruku na úver (napr. ak má MSP záväzky voči Sociálnej poisťovni a zdravotnej poisťovni a ďalšie).

Bonifikáciu úroku možno poskytnúť malému zamestnávateľovi zo štátneho rozpočtu, ak malý zamestnávateľ

- udrží úroveň zamestnanosti určenú v zmluve o úvere a
- na konci obdobia určeného podľa písmena a) nebude mať záväzky na poistnom na sociálne poistenie, na povinných príspevkoch na starobné dôchodkové sporenie alebo na poistnom na povinné verejné zdravotné poistenie po lehote splatnosti voči Sociálnej poisťovni alebo zdravotnej poisťovni nad výšku určenú v zmluve o úvere.

Zdroj: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2020/67/20200404>

EXIMBANKA SR

Úlohou EXIMBANKY SR je vytvoriť také opatrenia, ktoré by viedli k podpore podnikateľov pri znížení negatívnych dopadov spôsobených COVID-19. V dôsledku negatívnych ekonomických dopadov spôsobených ochorením COVID-19, EXIMBANKA SR dňa 20.3.2020 zverejnila oznámenie, že je pripravená vyjsť v ústrety jej existujúcim klientom, a to prostredníctvom **odkladu splátok kvôli zníženiu príjmov či tržieb, pozastaveniu plnenia alebo zrušeniu obchodných kontraktov, ktoré spôsobila aktuálna situácia alebo preventívne opatrenia okolo ochorenia COVID-19.** Zmena bude riešená na základe dodatku k úverovej zmluve.

EXIMBANKA SR taktiež v spolupráci s Ministerstvom financií SR **pripravuje nový úver s minimálnou úrokovou sadzbou na preklenutie negatívnych dopadov spôsobených koronavírusom** (tzv. „COVID úver“). COVID úver sa bude poskytovať vývozcom za účelom preklenutia prechodného nedostatku prevádzkových zdrojov v dôsledku negatívnych ekonomických dopadov spôsobených koronavírusom. **Prijímateľom takéhoto úveru môžu byť malé a stredné podniky a mikropodniky, ktoré v rámci svojej činnosti vyrábajú tovary určené na vývoz alebo poskytujú služby určené na vývoz.** COVID úver môže byť poskytnutý aj na všeobecné prevádzkové potreby, ktoré priamo nesúvisia s vývoznými aktivitami podnikateľov.

Zdroj: https://www.eximbanka.sk/slovenska-verzia/o-nas/aktuality-a-udalosti/aktuality/eximbanka-sr-podporuje-podnikatelov-pri-znizeni-negativnych-dopadov-sposobenych-koronavirusom.html?page_id=219247

SLOVENSKÁ ZÁRUČNÁ A ROZVOJOVÁ BANKA (ďalej len "ZRB")

SZRB už prijala prvé opatrenia na pomoc svojim klientom, ktorí pociťujú negatívne dopady aktuálnej pandemickej situácie na svoje podnikanie. Banka na základe žiadosti klienta a doloženia nevyhnutných informácií je pripravená v skrátenej a **zjednodušenom režime posúdiť rôzne ústretové kroky, predovšetkým odklad alebo dočasné zníženie splátok úveru**. Zároveň banka analyzuje poskytovanie **špeciálneho zvýhodneného úverového produktu pre nových klientov**, ktorí budú na prechodné obdobie potrebovať dodatočné zdroje na preklenutie dopadov krízy. Konkrétne parametre, resp. podmienky úveru, sa v súčasnosti doladujú aj v spolupráci s Ministerstvom financií SR a v najbližších dňoch budú zverejnené na stránke banky www.szrb.sk.

Zdroj: <https://www.szrb.sk/sk/novinky/span-classtext-redopatrenia-na-pomoc-klientom-szrbspan/>

SPOLOČNOSŤ SLOVAK INVESTMENT HOLDING (ďalej len "SIH")

SIH spúšťa od 30. marca 2020 - nový program finančnej pomoci pre MSP na preklenutie obdobia súčasných zdravotno-bezpečnostných opatrení proti šíreniu koronavírusu.

SIH zverejnil výzvu pre finančné inštitúcie na zapojenie sa do finančného nástroja „**SIH antikورونا záruka**“. Pričom cieľom tohto nástroja je poskytovanie **zvýhodnených preklenovacích úverov pre MSP**, ktoré za predpokladu udržania zamestnanosti môžu byť kombinované aj s úrokovou dotáciou na zníženie úrokových sadzieb. Zámerom je pomôcť MSP vysporiadať sa s finančnými ťažkosťami spôsobenými súčasnou situáciou a napriek krízovej situácii udržať pracovné miesta.

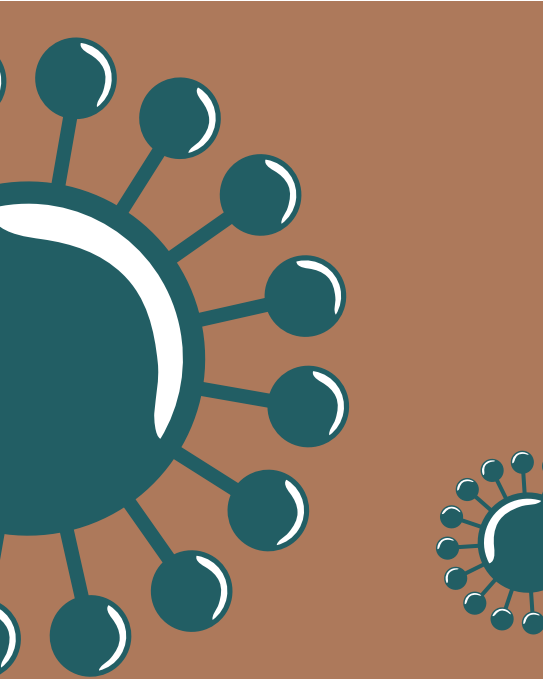
Finančný nástroj pozostáva z portfóliovej záruky pre **finančné inštitúcie a za podmienky udržania zamestnanosti v MSP aj z úrokovej dotácie, ktorá môže byť poskytnutá až do výšky 4 %**. Týmto nástrojom na seba preberie SIH časť úverových rizík od bánk z nových úverov pre MSP postihnutých súčasnou situáciou. Konečné úvery pre MSP môžu byť vďaka SIH antikورونا záruke **bezüročné**.

SIH antikورونا záruka by mala viesť k novým, nanajvýš **štvorročným preklenovacím úverom (vrátane 12-mesačného odkladu splátok istiny aj úroku) až do výšky takmer 1,2 milióna eur** na jeden úver. Podporené podniky budú môcť úverové zdroje použiť **na svoje investičné a prevádzkové náklady v záujme udržania zamestnanosti**. Finančné prostriedky na tento program pochádzajú z Európskych štrukturálnych a investičných fondov, konkrétne z Operačného programu Integrovaná infraštruktúra a zo štátneho rozpočtu SR.

Na SIH antikورونا záruku sú v súčasnosti alokované finančné prostriedky vo výške **38 miliónov eur**. Vzhľadom na prebiehajúce rokovanie medzi spoločnosťou SIH a Ministerstvom hospodárstva SR, ako aj na avizované opatrenia Vlády SR, sa predpokladá výrazné navýšenie finančných prostriedkov na tento nástroj.

Zdroj: <https://www.sih.sk/aktuality/sih-anti-corona-guarantee-to-help-small-and-medium-sized-businesses>

7 PRIPRAVOVANÉ OPATRENIA

Podpora podnikateľov Európskou komisiou - „Návrh dočasného rámca štátnej pomoci na podporu hospodárstva“

Európska komisia dňa 16.03.2020 distribuovala členským štátom na konzultácie: *“Návrh dočasného rámca štátnej pomoci na podporu hospodárstva v súvislosti s prepuknutím choroby COVID-19”* (*“State aid Temporary Framework to support the economy in the context of the COVID-19 outbreak”*).

Cieľom tohto dokumentu je pomôcť celkovému hospodárstvu EÚ, ktoré bolo vážne narušené.

Podľa komisárky Vestager všetky dotknuté strany musia mať na zreteli dva spoločné ciele:

- „Po prvé je potrebné, aby podniky mali likviditu na svoje ďalšie pôsobenie, prípadne pozastavenie svojej činnosti a musíme sa zamerať na podporu tých podnikov, ktoré to potrebujú.“
- Po druhé, je potrebné si uvedomiť, že takáto podpora podnikov v jednom ČŠ nenarúša celkovú jednotu EÚ. V tomto zmysle je potrebné spoliehať sa na vnútorný trh.“

EK preto umožní členským štátom, v snahe vyriešiť túto situáciu, využiť plnú flexibilitu, ktorú predpokladajú aktuálne pravidlá štátnej pomoci. Cieľom konzultačného procesu k novému “Dočasnému rámcu” je zistiť jeho vhodnosť a účelnosť. Očakáva sa, že tento nový “Dočasný rámec” bude v účinnosti v priebehu niekoľkých dní.

Nový “Dočasný rámec” by mal umožniť ČŠ nasledovné kroky:

- Zriadiť systém priamych grantov (alebo daňových zvýhodnení) až do výšky 500 000 EUR pre spoločnosť
- Poskytnúť subvencované štátne záruky na bankové pôžičky
- Povoľiť verejné a súkromné pôžičky so subvencovanými úrokovými sadzbami
- Uznať dôležitú úlohu pri riešení ekonomických vplyvov COVID-19, konkrétne najmä pri poskytovaní pomoci pre MSP.

Dôležitou informáciou v tomto oznámení je, že takáto finančná pomoc nie je určená priamo bankám, ale pre klientov bánk. Ďalšou, nemenej dôležitou informáciou je, že vyššie spomenuté možnosti len dopĺňajú súčasný, už fungujúci systém pravidiel štátnej pomoci (napr. možnosť mzdových dotácií, pozastavenie daňových platieb, pozastavenie účinnosti princípu "jedenkrát a naposledy").

Medzi hlavné funkcie všetkých opatrení patrí poskytnutie nároku pre všetky spoločnosti, ktoré sa dostali do ťažkostí po 31. decembri 2019 z dôvodu vypuknutia COVID-19.

Pomoc vo forme priameho grantu alebo daňových zvýhodnení

Členské štáty môžu vytvoriť systém, ktorý obchodným spoločnostiam poskytne až 500 000 EUR na riešenie ich naliehavých potrieb likvidity. Na túto pomoc je možné využiť priamy grant alebo daňové zvýhodnenie.

Pomoc vo forme subvencovaných štátnych záruk na bankové pôžičky

Členské štáty môžu poskytovať štátne záruky alebo zriadiť systémy záruk na podporu bankových pôžičiek poskytnutých spoločnostiam. Existujú však určité obmedzenia, ktoré sa týkajú maximálnej výšky úveru, ktoré sú založené na prevádzkových potrebách spoločností (stanovené na základe mzdových účtov alebo potrieb likvidity). Záruky sa môžu týkať pôžičiek na investičný aj prevádzkový kapitál.

Pomoc vo forme subvencovaných úrokových sadzieb

Členské štáty majú možnosť povoliť poskytovanie verejných a súkromných pôžičiek, ktoré budú mať dotované úrokové sadzby. Tieto pôžičky musia byť poskytnuté s úrokovou sadzbou, ktorá sa rovná aspoň základnej úrokovej sadzbe uplatniteľnej od 1. januára 2020 spolu s prémieou za kreditné riziko zodpovedajúca rizikovému profilu príjemcu. Musia však existovať rozdielne sadzby pre MSP aj pre veľké podniky. Základná sadzba má pevne stanovenú výšku, a jej cieľom je poskytnúť väčšiu istotu, pokiaľ ide o podmienky financovania. Rovnako ako v prípade možnosti poskytovať subvencované záruky, existujú určité limity týkajúce sa maximálnej výšky úveru, ktoré sú založené na prevádzkových potrebách spoločností (založených na základe mzdových účtov alebo potrieb likvidity). Pôžičky môžu byť využité pre potreby investovania, ako aj prevádzkového kapitálu.

Dôležitosť úlohy bankového sektora

Ak sa členské štáty rozhodnú poskytnúť pomoc do reálneho hospodárstva prostredníctvom bánk, ide o priamu pomoc pre klientov týchto bánk, a nie samotným bankám. Tento rámec tiež poskytuje usmernenie, ako minimalizovať neprímeranú zostatkovú pomoc bankám a zabezpečiť, aby sa pomoc v najväčšej možnej miere preniesla na konečných príjemcov vo forme väčšieho objemu financovania, rizikovejších portfólií, menších požiadaviek na ručenie, nižšie poistné alebo nižšie úrokové sadzby.

Opatrenia, na ktorých sa pracuje:

Prebiehajú rokovania týkajúce sa možnosti **zníženie nájomného zatvorených prevádzok**. Podľa doposiaľ dostupných, medializovaných informácií štát má v pláne prispieť na nájom (cca. 40-50 %) a zároveň chce vyrokovať, aby časť z neho odpustili aj majitelia budov (cca. 30-40 %). Celkovo by nájomné takýchto prevádzok mohlo klesnúť až o 80 %. Toto opatrenie spadá do gescie Ministerstva hospodárstva SR.

Na jednom z najbližších rokovaní vlády SR by mala byť taktiež predložená novela zákona o zájazdoch, ktorej cieľom je zaviesť možnosť odkladu čerpania služieb cestovného ruchu cez poukážky. Odklad čerpania služby by sa mal realizovať formou tzv. voucheru na budúce služby. Toto opatrenie patrí do gescie Ministerstva dopravy a výstavby SR.

Nakoľko sa situácia mení zo dňa na deň, tak horeuvedený text o plánovaných opatreniach má **len informatívny charakter**.

Kontaktné informácie:

Slovak Business Agency

Karadžičova 2

811 09 Bratislava

Slovenská republika

www.sbagency.sk

monitoring@sbagency.sk | www.monitoringmsp.sk